

Skridskonätets Iskongress

9.-10. november 2019
Sørmarka konferansehotell

Velkommen til Iskongress!

Det er med en stor porsjon ydmykhet, og et ørlite snev av stolthet, at vi ønsker deg velkommen til Iskongress 2019 i Oslo.

Långfärdsskridskor, selv ordet er så langt at du ikke får en nordmann til å prøve seg på å uttale det en gang. Alt vi kan om turskøyting, har vi lært av svenskene. Det er nesten litt flaut at vi har levd her i alle år, like ved utallige, fantastiske, skøytemuligheter, uten å ha vett nok til å nyte dem. Det var ikke før vi så svenskene som lydløst, og i ryddige rekker, skled over den speilblanke isen utenfor stuevinduet, der vi satt og ventet desperat på at snøen skulle komme, at det slo oss at vi kanskje kunne finne frem skøytene våre.

Så tok vi frem hockeyskøytene og danseskøytene våre. Forøvrig ikke så rart at kvinnene var i mindretall, all den tid de er oppdratt til å gå på skøyter, hvis eneste funksjon er å sørge for umiddelbar og brutal nærkontakt med isen, dersom de skulle finne på å forsøke seg på fremdrift gjennom kraftoverføring. Uansett, de mest avanserte av oss kjørte spiker gjennom et par brukte vinkorker, og hang dem i hyssing rundt halsen.

Men vi sluttet ikke å la oss fascinere av svenskene vi så suse over isen, på rekke og rad, med sekk og staver, ispigger og

kasteline. Smått om senn tok vi etter. Vi bestilte långfärdsskridskor på nett, og skaffet oss sekk, staver og ispigger. Selv kasteline lærte vi oss å bruke på nybegynnerkursene som etterhvert ble arrangert. Vi lærte oss å bruke internett til å skaffe, og etterhvert også rapportere isobservasjoner. Og så fikk vi tildelt iskongressen i 2019.

Det er derfor med spenning og ydmykhet vi ønsker hjertelig velkommen til iskongress i Oslo. Selv om vi aldri kom så langt at vi lærte å gå pent på rekke, så er vi evig takknemlige for alt vi har lært om turskøyting. Nå ønsker vi å gi noe tilbake gjennom å arrangere denne iskongressen, og gjennom å fortelle om noen av de fantastiske skøytemulighetene som ligger bare en liten busstur over grensen.

Foruten program for kongressen, og informasjon om arrangørklubbene, inneholder dette heftet utdrag fra det pågående arbeidet med å lage en norsk skøyteguide. De vil presentere et stort antall vann fra ulike steder i Norge, og baserer seg på korte beskrivelser, skrevet av de som er best kjent på vannene.

For Iskongressen 2019: Pollyanna von Knorring, Oddvin Lund, Gisela Attinger, Terje Johnsen, Hans K. Aspenberg, Per Sollerman, Rolf Utgård, Edgar Barsjø

Program Lørdag

	Storsalen		
13:30	Åpning		
13:45	Velkommen til Norge (Rolf Utgård / Oddvin Lund)		
14:15	Norsk Skøyteguide (Håvard Tørring)		
14:30	Pause		
14:40	Norske drømmeturer (Maria Lindqvist / Lars Pettersson)		
15:30	Pause		
	Storsalen	Festsalen	Lillesalen
16:00	Åkning på gränsen (Carl André)	Säkerhetsrelaterade erfarenheter från de två senaste säsongerna (Johan Porsby)	Skridskonätet i siffror - och historierna bakom (Palle Zetterstrand)
16:45	Pause	Pause	Pause
17:00	Är israpportörsrollen på väg ut, behövs israpportörer i framtiden? (Bengt Stridh)	Kulturforskjeller Norge - Sverige dialog (Rolf Utgård / Mårten Ajne)	Friluftsrådet Från livrädd til hängiven (Jessica Lindqvist) Nätverkande mellan lokalavdelningar och grundkurs för nya deltagare (Carl Crafoord)
17:45	Pause		
	Storsalen		
18:00	Nytt på Skridskonätet		
18:30	Skridskonätet fullmäktige sammanträder		
19:15	Pause		
19:30	Festmiddag		

Program Søndag

	Storsalen	Festsalen	Lillesalen
08:30	Ingen omkomne på is i Norge sist vinter – om NVEs sikkerhetsarbeid, ismodell, satellittbilder og crowd sourcing (Ånund Kvambekk / Ragnar Ekker)	Säkerhetskultur i Finland - plurrar vi mer sällan? (Carl Eric Chalin)	Skating in The Land of the Rising Sun In the season of the rising kilometers (Rob Mulders / Krister Valtonen)
		På isen med svaga ben – erfarenheter av sparkstöttingar och sittkälkar på isfärder (Seppo Sihvonen)	
09:15	Pause		
	Storsalen		
09:45	Nødetatene og Issikkerhet		
11:00	Pause		
	Storsalen	Festsalen	Lillesalen
11:15	Isar via satelliter. Fynd och fällor. (Terje Johnsen / Olov Bergqvist / Thure Björck)	Olyckan på Stora Kjedian och Olyckan på Stråken (Anders Norr / Lars Lundin)	Stor eller liten klubb - ledarskap och organisation (Edgar Barsjø / Sigge Wikander)
12:00	Lunsj og avslutning		

Skiforeningens turskøytegruppe

Foto: Oddvin Lund

Skiforeningens turskøytegruppe ble startet som en e-postgruppe etter en artikkel om turskøyting i medlemsbladet Snø og Ski i november 2004. Hovedhensikten med gruppa var utveksling av informasjon om isforholdene. Ganske snart ble det også arrangert fellesturer. Her var rulleskøytegruppa Rollers, som fra før hadde erfaring med fellesturer på rulleskøyter, sentrale. Et 50-talls turskøytere sluttet seg raskt til gruppen.

Tilstrømningen av folk som ville prøve turskøyting økte for hver sesong, og etter noen sesonger gikk gruppa inn i Skridskonätet. Teorikurs ble, ved siden av fellesturer, en viktig aktivitet fra 2006. Hittil har nærmere 1000 personer deltatt på

teorikurset. De siste ca 10 årene har det hver sesong blitt arrangert selvredningskurs («badekurs») fra iskanten. Fellesturer på ulike nivåer har blitt ledet av de mest erfarne turskøyterne i gruppa. Rollers har arrangert de fleste fellesturene for nybegynnere. Turskøytegruppa, og våre aktiviteter, har hatt god eksponering i media, der sikkerhet på isen har vært gjennomgående tema. De siste årene har Facebookgruppen, med sine 4000 følgere, blitt en viktig kanal for rekruttering og kontakt, mens 3-400 aktive turskøytere er brukere av skridsko.net. Skiforeningens turskøytegruppe består av løselig organiserte frivillige, med en flat struktur i kjernegruppa.

Foto: Edgar Barsjø

DNT Vansjø

Innsjøen Vansjø regnes som «Dronninga» blant skøytevannene i Norge.

Med 38 km² areal, 250 km strandlinje og mange øyer med uberørt natur, er forholdene ideelle for turskøyting. Beliggenheten på østsiden av Oslofjorden, med kystklima og snøfattige vintre, er også med på å gjøre isen attraktiv.

Turskøytegruppa ble etablert i DNT Vansjø i 2010. Fra da av, har Turskøytegruppa vært svært aktiv. Vi har også fått god starthjelp fra gode naboer i STG.

Så lenge det er farbar is, arrangeres det skøyteturer, både for enkle turer for nybegynnere, og lengre og mer kompliserte turer for erfarne. Turene er åpne for alle, og er gratis. Men du må ha med korrekt utstyr for turskøyting. Vi benytter både e-post og facebook. Av de 600 personene som mottar invitasjon til tur,

møter vanligvis 10 til 50 personer.

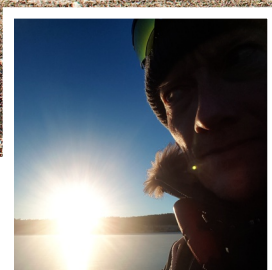
Vi har en fin stamme av kompetente ledere som stiller opp, både på hverdager og i helgene. Noen turer legges til andre vann og vassdrag, også til sjøisen i Oslofjorden. Gruppa har utviklet nybegynner- og turlederkurs, og det avholdes plumpekurs både på høsten og vinteren. Sesongen starter i november med turskøytekveld og utstyrssalg. Vi tilbyr sliping av turskøyter, og vi låner ututstyr til de som er med på tur for første gang.

De siste sesongene har vi hatt med speidere og DNT Junior ut på isen, for at neste generasjon skal få oppleve isens gleder. Sikkerheten er i høysetet, og vi minner om bokstavene SKU: selskap, kunnskap og riktig utstyr ved enhver anledning. Fra 2017 har DNT Vansjø vært tilknyttet Skridskonätet, og hadde 80 medlemmer i 2019.

Åmotdammen-Blåtjern-Østbyputtan

Håvard Tørring

htoerrin@gmail.com
98648675

Foto: Håvard Tørring

Åmotdammen er ett av de første, litt større, vannene som legger seg i Østmarka. Det har lett adkomst, og ved å ta med Blåtjern og Østbyputtan, får man mulighet til en fin tur, særlig tidlig i sesongen, før de litt større vannene har lagt seg.

Adkomst:

Det er en stor parkeringsplass ved fotballbanen på Sandbekken. 1km fin og opplyst grusvei opp til vannet.

Generelt:

Åmotdammen legger seg ofte noen dager før Østbyputtan og Blåtjern. Tidlig i sesongen kan man oppleve at det kun er Åmotdammen som er skøytebar. Alle tre vannene har flytende torvøyer som flytter seg fra sesong til sesong.

Data

Åmotdammen

Høyde over havet	247m
Dybde	6m

Blåtjern

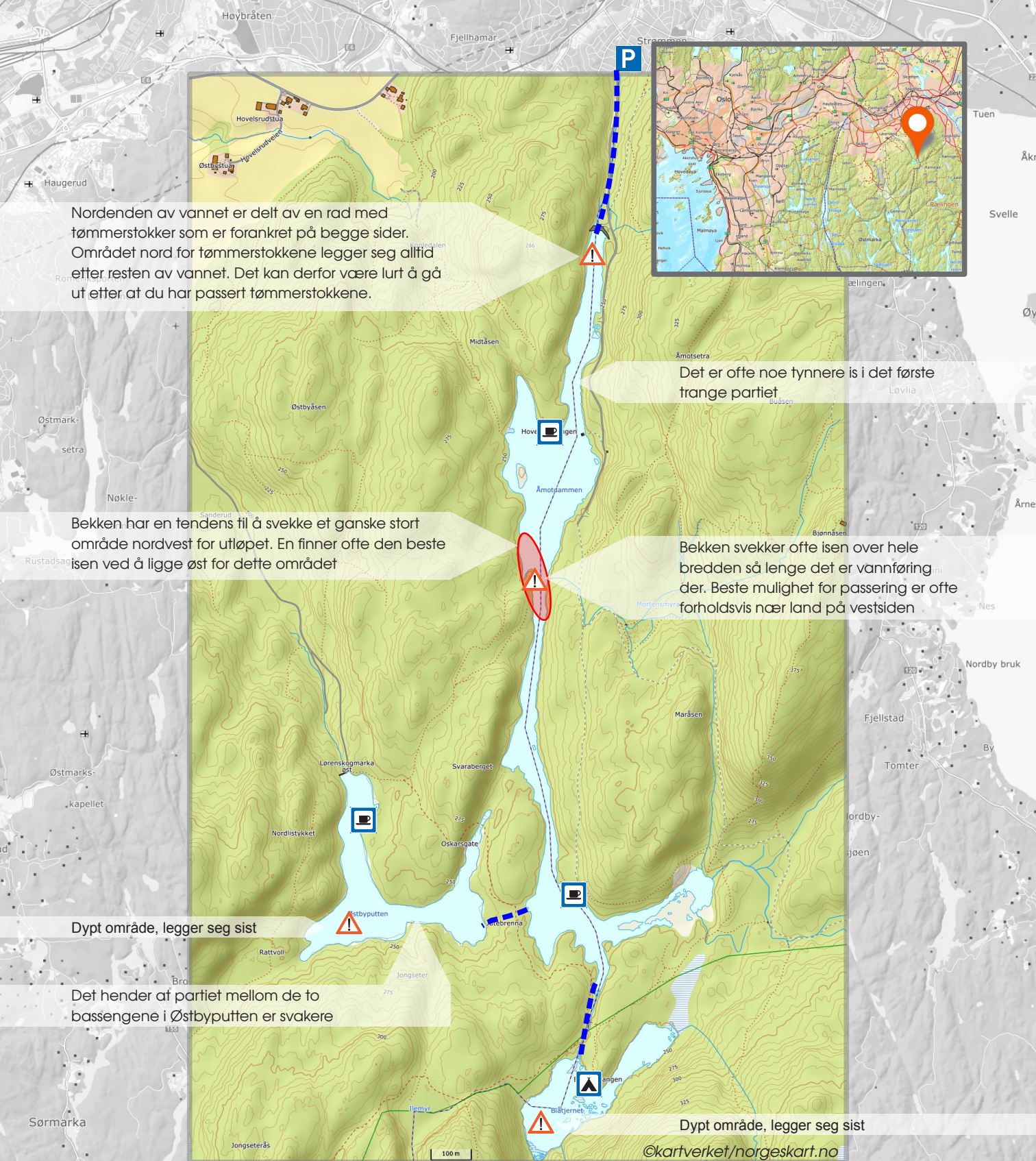
Høyde over havet	250m
Dybde	16m

Østbyputtan

Høyde over havet	240m
Dybde	12m

Sesong

Åmotdammen er ett av de første vannene som legger seg i Østmarka; Isen pleier å legge seg under en kuldeperiode i midten av november, og vannene er ofte skøytebare frem til større mengder med snø legger seg i begynnelsen av januar.

- Vanskelighetsgrad
- Tilgjengelighet

Informasjonskilder

Sesong

Okt | Nov | **Des** | Jan | Feb | Mar | Apr

Mjermen

Terje Johnsen

terje.johnsen63@gmail.com
95977026

Foto: Terje Johnsen

Mjermen er et stort vann som egner seg til en heldagstur, med sine mange vik og fjordbassenger, som går gjennom kulturmark, så vel som flott skogsterreng. Man må påregne å gå på land ved passering av enkelte åpne eller svake områder.

Adkomst:

Mjermen er lettest å nå med bil. Noen parkeringsmuligheter er angitt i kartet, men det finnes sikkert flere.

Generelt:

Vann fra Setten i nord strømmer gjennom Mjermen, og videre mot Haldenvassdraget. I smalere områder, rundt skjær, og ved odder, kan det derfor være svakere områder, spesielt tidlig i isleggingen. Jeg

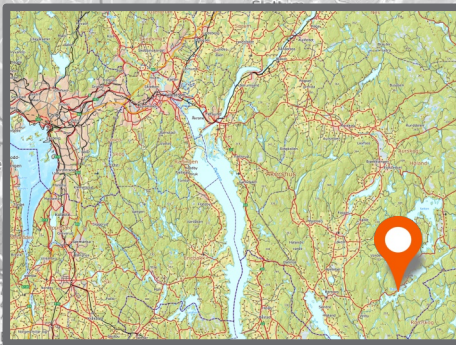
har blant annet observert svake områder ved Steinarsodden og Halsnes. Generelt må en følge med og sjekke isen, da vannføring og vind gir ulik islegging fra sesong til sesong. Det forekommer som regel råker flere steder.

Data

Høyde over havet	164m
Dybde	24m
Strandlinje	Lang
Areal	6,9km ²

Sesong

Mjermen legger seg ofte i romjulen, selv om mindre områder kan ha lagt seg tidligere. Avhengig av snømengde og nedsmelting, kan det åpne seg nye muligheter utover sen vinteren.

Demningen opp mot Setten (Kolstadfoss). Mulighet for å parkere. Usikkert område nær demning. Må gå på/av isen noe lenger ut i kanalen.

Oftest åpent og svakt område inn mot brua som kan strekke seg langt utover. Landpassasje.

Digerneset: Oftest åpent ved sydenden. Også i nordenden er det ofte svakt/åpent/råk. Vi har pleid å kunne skyte mellom de svake områdene.

Mulig å parkere hvis lite snø

Mulig å parkere ved Bønsdammen. Pga strøm er det ofte svakere områder utover som en må sjekke nøye.

©kartverket/norgeskart.no

Vanskelighetsgrad

Informasjonskilder

Tilgjengelighet

Ok

I Nov

I Des

Sesong

I Jan

Feb

I Mar

I Apr

Foto: Håvard Tørring

Vestre Vansjø

Edgar Barsjø

415 29 669

barsjo@hotmail.com

Foto: Edgar Barsjø

Vestre Vansjø kan by på gode isforhold tidlig i skøytesesongen. Første islegging skjer i Lødengfjorden, hvor en fra Rødsund bru kan gå ca 3 km nordover til en fin rasteplass helt innerst i fjorden.

Senere i sesongen, når isen legger seg på større områder, frister en tur på Vanemfjorden, og rundt Dillingøya. På denne turen vil en normalt måtte benytte landpassering nord eller sør for Feøya, og forbi Dillingøy bru. Det mangler ikke på plasser for bål og rast, gjerne sør eller vestvendte. Prøv gjerne Grevlinghuken på Årevoldtangen, Havnahuken på Dillingøy og Kvernøyhuken på Store Kvernøy.

Adkomst:

Det er stor parkeringsplass ved Rødsund bru, der det også er WC og plass til buss. Det er mer begrenset med plass, men også

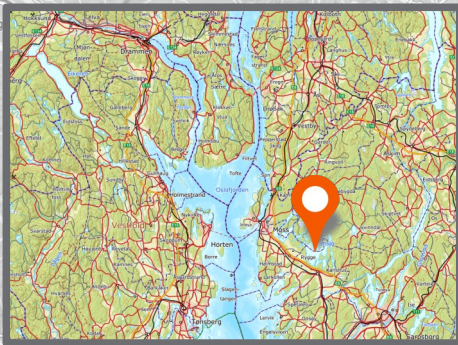
mulig å parkere ved Vaskeberget, Kjellerødveien 10 i Rygge.

Generelt:

Vanemfjorden krever mere kulde før isen blir farbar, og legger seg gjerne noen uker etter Lødengfjorden ved normal kuldeutvikling. Vansjø er et regulert vann, og enkelte områder er mer strømutsatte ved nedtapping. Mosseelva er ved normal vannføring og vintre ikke farbar på skøyter. Vær obs på området nord for Tømmerøya, da isen her kan være overraskende ustabil.

Sesong

Lødengfjorden er et av områdene i Østfold som byr på skøyteis tidligst i sesongen, noen ganger allerede i slutten av november.

Turmal og rasteplass innerst i Lødingfjorden

Parkering ved Rødsund bru. Lødingfjorden går nordover herifra

Havnahuken DNT Vansjø

Mosseelva er ved normale vintre ikke farbar på skøyter

Grevlinghuken DNT Vansjø

I området nord og sør for Dillingøy bru er det ofte åpent vann.

Passasje til Østre Vansjø

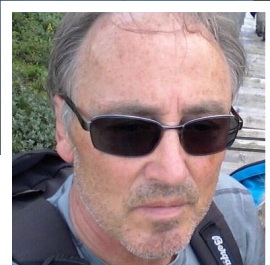
I sundene rundt Feøya er det ofte åpent vann, i store deler av skøytesesongen

Parkering ved Vaskeberget

i Dersom en vil gå både vestre og østre Vansjø på en tur, kan en gjøre dette via Nåløyet og Sunda ved Tømmerøya. Her er det sjelden farbar is hele veien, så det kan være nødvendig med landpassering. Alternativene er da å følge Rygglandet på sørsiden, eller nord om Bliksøya og Grepperødfjorden, med landpassering også her enkelte steder. Fortsetter du alternativt Grepperødfjorden helt inn, kan du gå over land her og over i Hobølva.

Lyseren

Stig Møller-Nielsen

90047263

stigmollernielsen@gmail.com

Stig Møller-Nielsen

Lyseren ligger i Spydeberg og Enebakk, på grensen mellom Østfold og Akershus. Det er et forholdsvis stort vann, men har et lite nedbørsfelt, og har derfor ingen større tilførselselver.

Adkomst:

Nordenden nåes med buss 550 fra Oslo sentrum til Tømmerbråten og 2,5 km gange til Bermerud Badeplass, der det er en stor parkeringsplass. For å komme til sydenden, tar du tog til Spydeberg, buss 408 til Amundrød, og går 300m til Hallerud. Med bil kan du parkere ved Gransodden.

Generelt:

Lyseren har mange større og mindre bukter, og en rundtur er på ca 30 km. Innsjøen er naturlig oppdemt av et ra. Utløpet er

Smalelva, som renner sørover og ut i Glomma der Østfoldbanen krysser elva.

Foruten rike bestander av fisk og ender, er det lokalisert vannflaggermus ved Lyseren. Det er mye hyttebebyggelse rundt innsjøen, som er drikkevannskilde til store deler av Spydeberg.

Data

Høyde over havet	162 m
Dybde	8,5m (47 m maks)
Areal	7,27 km ²

Sesong

Isen legger seg litt etter de andre vannene i Enebakk

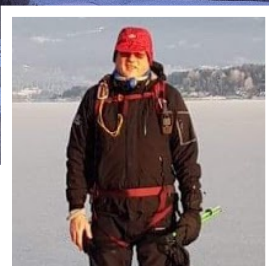
Ismeldinger

Lysern Turskøyterforening på Facebook.

Tyrifjorden

Morten Synsteli - Radiosugge

91559511

morten@tp21.org

Foto: Morten Synsteli

Tyrifjorden er det nest største vannet på Østlandet, bare Mjøsa er større. Det er blant Norges største, målt i volum, og består av Holsfjorden, Nordfjorden og Steinsfjorden. Steinsfjorden har fått sitt eget kapittel.

Dette er vannet for de mer erfarne. Det er av og til drømmeforhold på store flater, men Storelva, regulering, og vannstrømmer gjør at du ofte bare har timer på deg når det er flotte forhold. Vinden får godt tak fra mange kanter, og siden fjorden er formet som en stor H, bryter dette opp isen fort.

Adkomst:

Kjør E16 til Storøya. Det er fin parkering i båthavna og ved Golfbanen. Isen ved båthavna og brua er ofte svak. Det går også an å parkere på Sundøya. Fra begge

startsteder kreves det litt manøvrering for å komme seg til den beste isen. Bruk data fra Regobs.

Generelt:

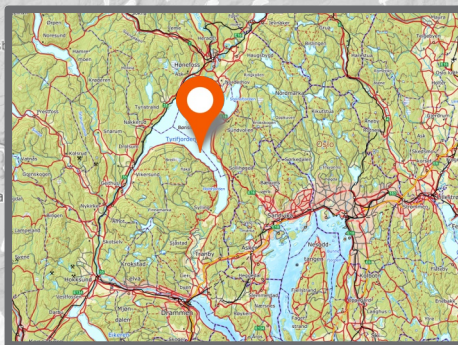
I Skøytesammenheng, er Tyrifjorden et forbausende lite brukt vann. Vannet krever kunnskap, men har av og til drømmeforhold. Jeg er ofte helt alene utpå her.

Data

Høyde over havet	63m
Dybde	295m

Sesong

Hele fjorden legger seg meget sjelden, men rundt nyttår er det ofte mulig å starte langs land. Siden isen går opp og legger seg flere ganger, kan det være flott her helt til april.

Sælabbunn er ei stor vik på grunn av Røysehalvøya, ingen store bekker etc der. Men du må ofte gå litt for å komme ned på isen. Siden isen ofte legger seg her mange ganger i løpet av sesongen, blir det felter med vrakis. Men ofte kan du kom hit på isen fra Størøya, ved å gå over Rytteragertangen.

Viken ved Størøya er et grunt område, ofte med fin is. Den legger seg og går opp 4-6 ganger i sesongen. Grunner, og område rundt båthavna/brua er ofte dårlig. Det er vanlig med vindbrønner i området.

Parkering opp bakken etter flytebrua

i Det ligger mye info og gode bilder på regobs fra Tyrifjorden. Oppfordringen er å bruke dette. Som en av de lokale, «Terje», som går mye på skøyter der sier: Du må se på isen hver dag. Meg bekjent har han aldri gått igjennom her. Alle spisser som går nord og sør er ofte svake punkt. Så her funker ikke tipset med å gå helt inn til land. Jeg holder meg ofte 10-15 meter ut.

© kartverket/norgeskart.no

Vanskelighetsgrad

Tilgjengelighet

Informasjonskilder

Sesong

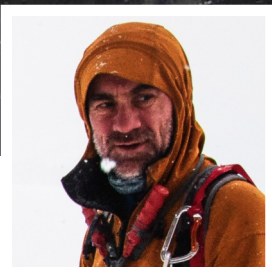
Oktober | November | Desember | **Januar** | Februar | Mars | April

Horten

Moss

Vansjø

Kystnær rundtur mellom Kragerø og Risør

Frode L. Stangebye
frodestang@gmail.com

Foto: Frode L. Stangebye

Runden om Ilsjø, Hansjø, Skarvann, Lonene, Leivann og Eidsvann tar deg innom både Telemark og Aust Agder fylker, med bare korte fotturer mellom vannene. Bortsett fra Skarvann, som er spennende å utforske med sine mange kriker, er vannene for det meste smale. Særlig gjelder det Lonene, som ligger mellom Skarvann og Leivann, og som renner ut i Skagerak like syd for fylkesvei 351.

På grunn av vannføringen skal man være oppmerksom i de trangeste passasjene, spesielt der Lonene munner ut i Leivann. Det anbefales å ta avstikkeren ned til havet, der man kommer ned til et gammelt sagverk. Fra dammen har man fri sikt utover Skagerak..

Adkomst:

Parkering ved Ilsjø. Ta gjerne en runde der før du går Øyfjellveien ned til nordspissen

av Ilsjø. Runden ender opp i Eidsvann. Det er et par hundre meter fra nordenden til Barlandskilen (saltvann). Der er det også mulig å parkere noen få biler dersom det er snøfritt.

Generelt:

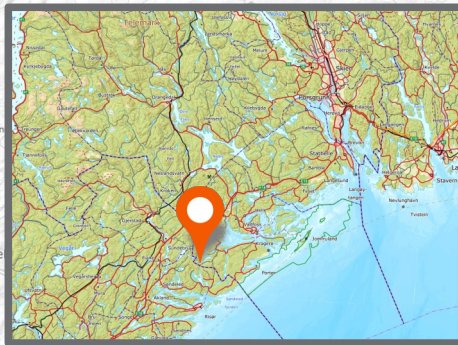
Lav beliggenhet og kystklima gjør det vanskelig å føre statistikk for skøytesesong. Som med lavtliggende vann generelt, kan disse ha flere sesonger i løpet av vinteren, når snøen smelter og fryser. Men på Langvann pleier snøen å bli liggende. Vannene er så interessante å skøyte på at det er verdt å ta turen i de korte tidsvinduerne isen ligger blank.

Sesong

Korte tidsvinduer fra sent desember.

Ismeldinger

Turskøyting rundt Kragerø på Facebook

Det er plass til 3-4 biler i en lomme på fylkesveien ved Langvann. Ta gjerne en runde på Langvann før du går Øyfellveien til Ilsjø

Startpunkt Ilsjø

Vendepunktet nord i Eidsvann

Usikker is i det trange sundet der Lonene går over i Leivann

Alternativt sted å komme på isen.

Gjernes sagverk med utsikt utover Skagerak. Du kan gå på skøyter helt ned hit

- Vanskelighetsgrad
- Tilgjengelighet

Informasjonskilder

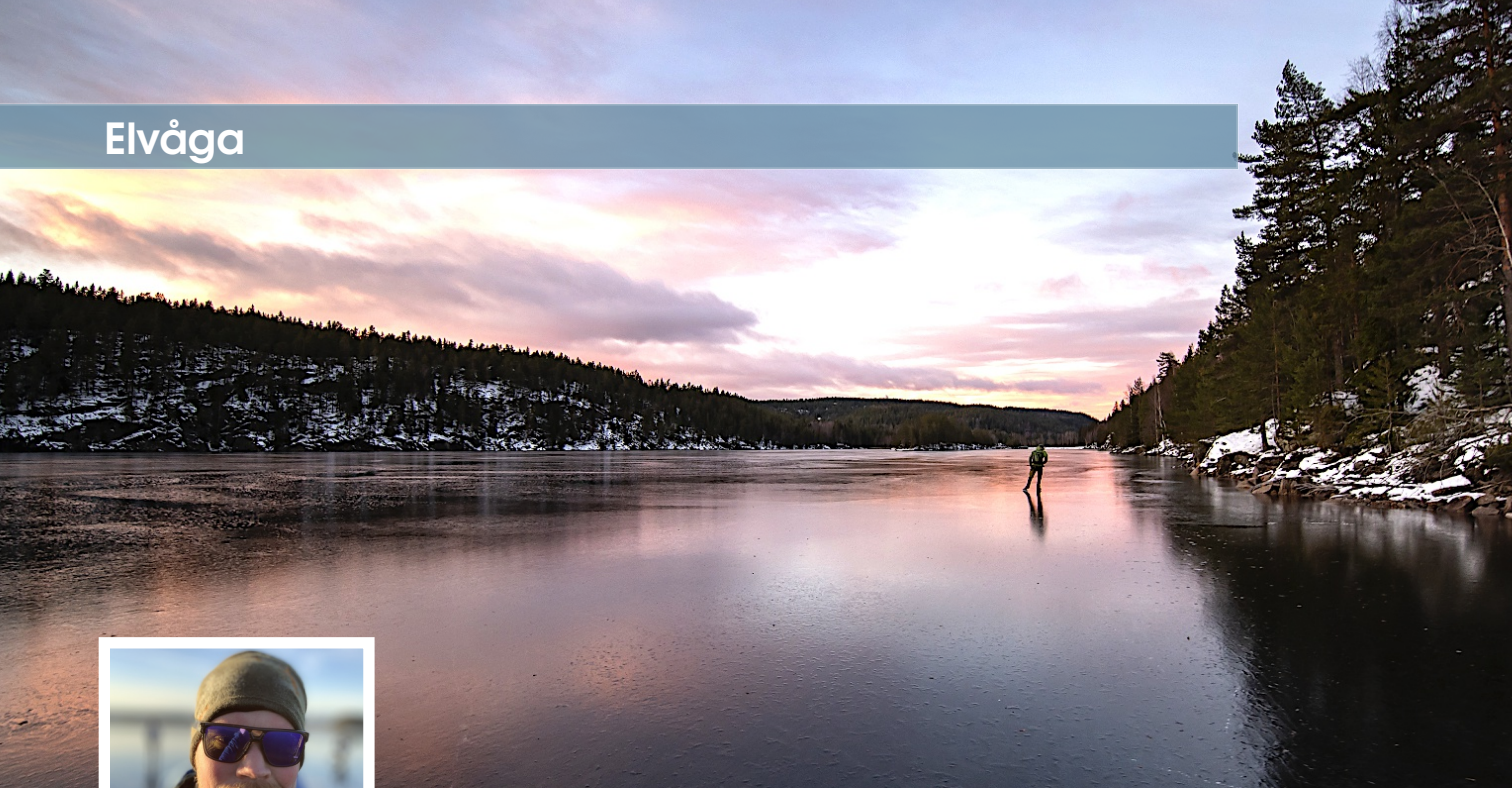
Sesong

Oktober | November | Desember | **Januar** | Februar | Mars | April

Elvåga

Lars Lindland

91758485

oslomarkalove@gmail.com

Foto: Lars Lindland

Elvåga er det nest største vannet i Østmarka, og ligger på fylkesgrensa mellom Oslo og Akershus, ved Mariholtet Sportsstue. Nord- og Sør Elvåga er demmet opp, og brukes som drikkevannskilder.

Adkomst:

Fra nord er det 4,5 km på grusvei fra den store parkeringsplassen på Ellingsrud. Frielvåga, som ofte legger seg tidligere er en fin snarvei. Du kan også gå fra Rustadsaga i vest, eller fra Sandbakken i syd.

Generelt:

Elvåga er et dypt regulert vann, og legger seg sjelden før slutten av desember. Vannet deles mellom Nord-Elvåga og Sør-

Elvåga i det trange sundet ved Skyttenbrua, kalt "El Paso". Med sin kystlinje på rundt 17km, øyer, holmer og bukter, byr Elvåga på fine skøyteopplevelser, litt utenfor allfarvei.

Data

Nord-Elvåga

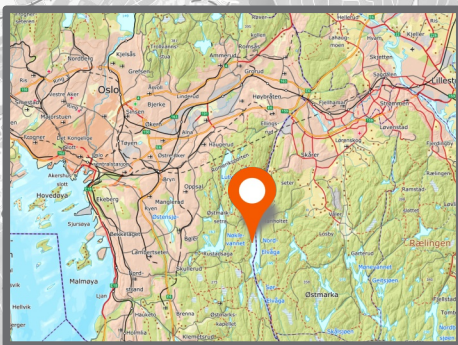
Høyde over havet	195m
Strandlinje	17.8km
Dybde	51m

Sør-Elvåga

Høyde over havet	195m
Dybde	25m

Sesong

Fra midten av desember, og utover. Sør-Elvåga legger seg gjerne noe tidligere.

4.5km grusvei til parkeringsplass på Ellingsrud

Usikkert område nær demningen
Dalbakkvika. Grunt og usikkert område som
strækker seg fra vika inn mot demningen

Området syd for Brilleholmene er det dypeste
partiet på vannet, og legger seg sist

Ca 45 m dypt område der isen ofte er svakere
enn resten av vannet

Svakere parti ved sundet forbi Bakken, og
utløpet fra Langvannsbekken

El Paso

Ofte helt åpent, eller vesentlig svekket parti som
strækker seg fra "El Paso" (Skyttenbrua) ut sundet
nordover og et lite stykke sydover mot odden

Svakere parti med utløp fra Svane fossen

- Vanskelighetsgrad
- Tilgjengelighet

Informasjonskilder

Sesong

Okt I Nov I Des I Jan I Feb I Mar I Apr

Vinstri

Maria Lindqvist

+46 704 80 15 53

maria.lindqvist@studio-parra.com

Foto: Maria Lindqvist

En tidig och stor sjö, som dessutom är lättillgänglig och, och ligger i en sagolikt vacker miljö nedan Synshorn, Bitihorn och Valdresflye.

Adkomst

Parkering finns utmed Bygdinvegen. Promenad eller skridskoåkning över Ståvtjerne för vidarepromenad till Vinstre, ca 2 km.

Generellt

Kort efter passage av Bygdin, och på högersida av vägen nedanför Synshorn, kan man parkera för att få en överblick av Vinstre. Här ser man tydligt hur tillflödet från Bygdin påverkar sjön i ett stort område.

Sjön lägger sig först i skyddade vikar och sist vid tillflödet från Bygdin. Vid utloppet i öster är isen påverkad och man kan mötas av tidigare lagd issom brutits upp i flak.

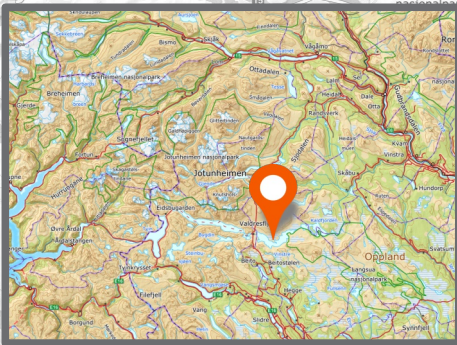
Med en landpassage och lite tur med nederbörden skulle turen kunna förlängas till Kaldfjorden som troligen lägger sig före Vinstre, och riskerar att få snö innan Vinstre ligger i sin helhet.

Data

Høyde over havet	1028-1032 m
Strandlinje	ca 55 km
Regulert vann	4 m

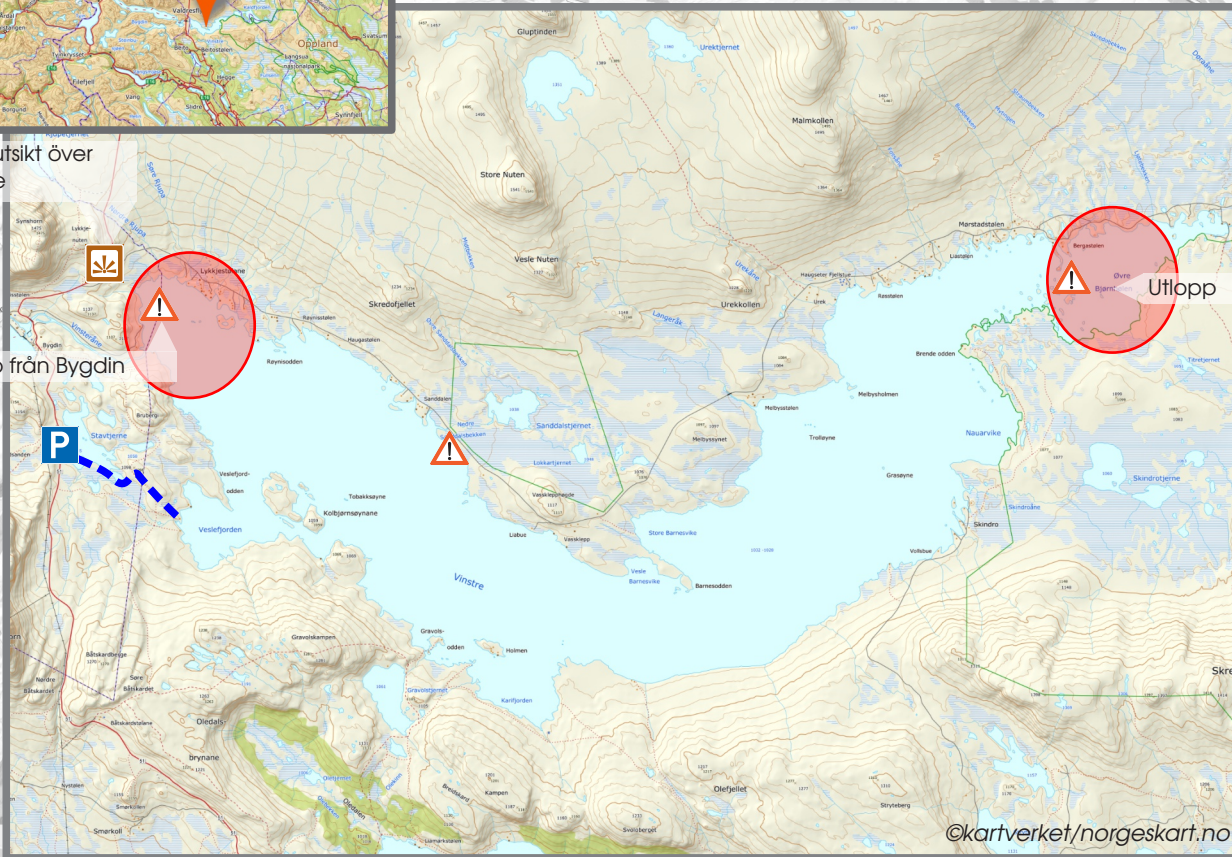
Sesong

Från slutet av november.

God utsikt over
Vinstre

Inløpp fra Byggin

©kartverket/norgeskart.no

- Vanskelighetsgrad
- Tilgjengelighet

Informasjonskilder

Sesong

Okt | Nov | **Des** | Jan | Feb | Mar | Apr

